

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2025. szeptember 8.
(OR. en)

12015/25

Intézményközi referenciaszám:
2025/0651(NLE)

LIMITE

JAI 1140
ASILE 70
MIGR 277
COEST 615

JOGALKOTÁSI AKTUSOK ÉS EGYÉB ESZKÖZÖK

Tárgy: A TANÁCS AJÁNLÁSA a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából
érkező személyek számára biztosított átmeneti védelem megszüntetésére
vonatkozó összehangolt megközelítésről

A TANÁCS AJÁNLÁSA

(...)

a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek számára biztosított átmeneti védelem megszüntetésére vonatkozó összehangolt megközelítésről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 292. cikkére, összefüggésben 78. cikke (1) bekezdésével és 79. cikke (1) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) Azon lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek számára, akik Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja miatt származási országukba vagy régiójukba nem tudnak visszatérni, 2027. március 4-ig átmeneti védelem van érvényben, amelyet az (EU) 2022/382 tanácsi végrehajtási határozat¹ aktivált, valamint az (EU) 2023/2409², az (EU) 2024/1836³ és az (EU) 2025/1460⁴ tanácsi végrehajtási határozat meghosszabbította. Az átmeneti védelem – bár továbbra is az Uniónak az ukrán néppel való szolidaritásáról tanúskodik – természeténél fogva átmeneti. Ezért elő kell készíteni az említett jogállás fokozatos, fenntartható és jól koordinált megszüntetését akkorra, amikor az ukrajnai körülmények alkalmasak az átmeneti védelem megszüntetésének lehetővé tételére, figyelembe véve ugyanakkor Ukrajna kapacitását és újjáépítési szükségleteit is.

¹ A Tanács (EU) 2022/382 végrehajtási határozata a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek Ukrajnából való tömeges beáramlása tényének a 2001/55/EK irányelv 5. cikke értelmében történő megállapításáról és átmeneti védelem bevezetéséről (2022. március 4.) (HL L 71., 2022.3.4., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/382/oj).

² A Tanács (EU) 2023/2409 végrehajtási határozata (2023. október 19.) az (EU) 2022/382 végrehajtási határozattal bevezetett átmeneti védelem meghosszabbításáról (HL L, 2023/2409, 2023.10.24., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/2409/oj).

³ A Tanács (EU) 2024/1836 végrehajtási határozata (2024. június 25.) az (EU) 2022/382 végrehajtási határozattal bevezetett átmeneti védelem meghosszabbításáról (HL L, 2024/1836, 2024.7.3., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1836/oj).

⁴ A Tanács (EU) 2025/1460 végrehajtási határozata (2025. július 15.) az (EU) 2022/382 végrehajtási határozattal bevezetett átmeneti védelem meghosszabbításáról (HL L, 2025/1460, 2025.7.24., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1460/oj).

- (2) Az átmeneti védelem jövőjéről és lejártaáról folytatott megbeszélések keretében a tagállamok uniós szinten összehangolt megközelítést szorgalmaztak. A 2001/55/EK tanácsi irányelv⁵ által biztosított átmeneti védelem aktiválását követően szerzett tagállami tapasztalatokra építve, alapvetően fontos e folyamat során uniós szinten garantálni a felelősség megosztását valamennyi tagállam között.
- (3) A védelmet kérő személyek érdekeit szem előtt tartva, a 2001/55/EK irányelv által biztosított átmeneti védelem – Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborújával összefüggésben történő – aktiválásának egyik célkitűzése annak megelőzése volt, hogy a tagállamok menekültügyi rendszerei túlterheltté váljanak, és ne legyenek képesek feldolgozni a nagyszámú nemzetközi védelem iránti kérelmet anélkül, hogy ez hátrányosan hatna a működésük hatékonyságára. Az említett célkitűzés az említett személyek számára biztosított átmeneti védelem megszüntetésének feltérképezése során is kulcsfontosságú marad. Ezen túlmenően Ukrajnának még békehelyzetben is időre lesz szüksége ahhoz, hogy képes legyen újra fogadni mindenkit, aki a háború miatt lakóhelye elhagyására kényszerült. Ukrajnának a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek reintegrálására irányuló erőfeszítései terén való támogatása érdekében ezért fontos, hogy a megszüntetési folyamatot rugalmasan, fokozatosan és az érintett személyek egyéni helyzetének figyelembe vételével menedzseljék. Az említett megszüntetési folyamat során ezért ki kell elégíteni az Unióban jelenleg átmeneti védelemben részesülők szükségleteit, valamint Ukrajna szükségleteit is, megőrizve ugyanakkor a tagállamok menekültügyi rendszereinek integritását.

⁵ A Tanács 2001/55/EK irányelve (2001. július 20.) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tömeges beáramlása esetén nyújtandó átmeneti védelem minimumkövetelményeiről, valamint a tagállamok e személyek befogadása és a befogadás következményeinek viselése tekintetében tett erőfeszítései közötti egyensúly előmozdítására irányuló intézkedésekről (HL L 212., 2001.8.7., 12. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/55/oj>).

- (4) A lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező és átmeneti védelmet élvező személyek közül sokan már évek óta az Unióban élnek, és beilleszkedtek az őket befogadó közösségekbe azáltal, hogy megtanulják a nyelvüket, munkát vállalnak, és oktatásban vesznek részt. Amennyiben a nemzeti jog vagy a közigazgatási gyakorlat alapján már lehetséges, a tagállamoknak minden lehetőséget fel kell használniuk arra, hogy az említett személyek számára lehetővé tegyék, hogy áttérjenek az Unión belüli jelenlegi helyzetüket jobban tükröző nemzeti jogállásokra, amennyiben a jogszerű tartózkodás egyéb okokból történő folytatásának feltételei teljesülnek. Ilyen nemzeti jogállások közé tartozhatnak például a munkavállaláson, önfoglalkoztatáson, szakmai képzésen vagy oktatáson és kutatáson, családi vagy egyéb indokon alapuló tartózkodási engedélyek, vagy speciális tartózkodási engedélyek. A tagállamoknak ezért elő kell mozdítaniuk és meg kell könnyíteniük az átmeneti védelem megszüntetését azáltal, hogy egyértelmű tájékoztatással segítik az érintett személyeket annak megértésében, hogy milyen előnyökkel és jogokkal járnak az említett egyéb nemzeti jogállások az átmeneti védelemhez vagy a nemzetközi védelem más formáihoz képest.

- (5) Azzal a céllal, hogy támogassák az átmeneti védelmet élvező személyek egyéb jogállásokra való áttérését, és számukra alternatív lehetőséget kínáljanak a példa nélküli körülmények között, továbbá annak érdekében, hogy biztosítsák a folytonosságot, és elkerüljék a jogellenes tartózkodás helyzetét, a tagállamoknak – különösen, ha a nemzeti jogállásokhoz való hozzáférés nem lehetséges – lehetővé kell tenniük az átmeneti védelmet élvező olyan személyek számára, akik egyébként az uniós jog alapján egy másik jogállásra is jogosultak volnának, hogy az (EU) 2016/801⁶, az (EU) 2021/1883⁷ és az (EU) 2024/1233 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁸ szerinti engedélyeket kérelmezzenek. Az említett irányelvek szerinti engedélyek megadása lehetséges, feltéve, hogy az érintett személyek egyidejűleg nem rendelkeznek átmeneti védelemmel az Unióban. Következésképpen, a tagállamoknak a lehető leghamarabb – de legkésőbb az engedély iránti kérelem benyújtásakor – tájékoztatniuk kell az átmeneti védelmet élvező személyeket az átmeneti védelmi jogállás által biztosított jogok és az említett irányelvek alapján biztosított jogok közötti különbségről. A tagállamoknak a lehető leghamarabb – de legkésőbb a kérelem benyújtásakor – tájékoztatniuk kell őket arról is, hogy egyidejűleg nem élvezhetnek átmeneti védelmet és kaphatnak valamely, az említett irányelvek szerinti engedélyt.

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/801 irányelve (2016. május 11.) a harmadik országbeli állampolgárok kutatás, tanulmányok folytatása, gyakorlat, önkéntes szolgálat, diákcseraprogramok vagy oktatási projektek, és au pair tevékenység céljából történő beutazásának és tartózkodásának feltételeiről (HL L 132., 2016.5.21., 21. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/801/oj>).

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1883 irányelve (2021. október 20.) a harmadik országbeli állampolgárok magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás céljából való beutazásának és tartózkodásának feltételeiről és a 2009/50/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 382., 2021.10.28., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2021/1883/oj>).

⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1233 irányelve (2024. április 24.) a harmadik országbeli állampolgárok valamely tagállam területén való tartózkodására és munkavállalására vonatkozó összevont engedélyre irányuló összevont kérelmezési eljárásról, valamint a harmadik országból származó, valamely tagállam területén jogszerűen tartózkodó munkavállalók közös jogairól (HL L, 2024/1233, 2024.4.30., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1233/oj>).

- (6) Ahhoz, hogy a tagállamok készen álljanak az (EU) 2022/382 végrehajtási határozat által aktivált átmeneti védelem esetleges megszüntetésére, alapvető fontosságú biztosítani, hogy az Ukrajnába a visszailleszkedés céljával történő hazatérésre rendezett és humánus módon kerüljön sor, és, hogy figyelembe vegyék a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek eltérő egyéni körülményeit, támogatva azokat, akik hajlandók és képesek visszatérni Ukrajnába. Míg egyes személyek lehet, hogy már rövid időn belül haza kívánnának térni, másoknak sajátos körülményeik miatt több időre lehet szükségük. Ugyancsak fontos figyelembe venni Ukrajna arra vonatkozó kapacitását, hogy fenntartható módon reintegrálja a háború miatt lakóhelyét elhagyni kényszerült valamennyi személyt. Ezért a tagállamoknak – valamennyi említett megfontolást figyelembe véve, a 2001/55/EK irányelv 21. és 23. cikkében már biztosított eszközök teljes körű felhasználásával és kiterjesztésével – olyan intézkedéseket kell hozniuk, amelyek előkészítik az utat a zökkenőmentes és fenntartható ukrainai visszailleszkedés előtt.
- (7) Az Unió – nevezetesen az (EU) 2024/792 európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁹ létrehozott Ukrajna-eszközön keresztül – átfogó támogatást nyújt Ukrajnának az Oroszország agressziós háborúja okozta társadalmi, gazdasági és környezeti következmények kezeléséhez, hozzájárulva az ország helyreállításához, újjáépítéséhez és modernizálásához, valamint az ukrán társadalom háború utáni helyreállításához, többek között azon társadalmi és gazdasági feltételek megteremtésével, amelyek megkönnyítik a belső menekültek és az Unióban átmeneti védelmet élvező személyek számára a hazatérést, amint azt a körülmények megengedik, vagy ha amellet döntenek.

⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/792 rendelete (2024. február 29.) az Ukrajna-eszköz létrehozásáról (HL L, 2024/792, 2024.2.29., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>).

- (8) Az Ukrajnába való hazatérést fontolgató személyek számára lehetővé kell tenni, hogy megalapozott döntéseket hozzanak, ami a visszatérésük fenntarthatóságához is hozzájárulna. A lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek számára biztosított átmeneti védelem zökkenőmentes megszüntetésével összefüggésben a tagállamoknak strukturáltabb megközelítést kell kialakítaniuk a 2001/55/EK irányelv 21. cikkének (1) bekezdésében biztosított – saját finanszírozási alapon történő – felderítő látogatások előmozdítására. Az említett látogatások bizalomépítő intézkedésként szolgálhatnak az Unióban átmeneti védelmet élvező személyek számára, mivel lehetővé tennék számukra, hogy felkeressék családjukat vagy tulajdonukat, vagy felmérjék a pusztítás mértékét a közösségükben és az Ukrajnában uralkodó általános körülményeket. Az eredményességük növelése és az azokkal való visszaélés megelőzése érdekében a tagállamoknak meg kell határozniuk a paramétereket, feltételeket és követelményeket az ilyen látogatásokra vonatkozóan. Minden ilyen paramétert, feltételt és követelményt koordinálni kell a többi tagállammal, és azokat átlátható módon kell meghatározni és kommunikálni. E célból a tagállamoknak kapcsolattartó pontokat kell létrehozniuk.

- (9) A tagállamoknak meg kell hozniuk a szükséges intézkedéseket azon személyek önkéntes visszatérésének lehetővé tétele érdekében, akiknek az átmeneti védelme véget ért, a 2001/55/EK irányelv 21. cikkének (1) bekezdésében foglaltak szerint. A tagállamoknak e célból speciális önkéntes visszatérési programokról kell rendelkezniük, amelyekhez igénybe vehetik a nemzetközi szervezetek által biztosított támogatást. A hatékonyságuk biztosítása és a visszaélés kockázatainak elkerülése érdekében az említett programokat gondosan kell kialakítani, átfogóvá kell tenni, és megfelelően kell kommunikálni, figyelembe véve Ukrajna szükségleteit és kapacitását, valamint a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező, az Unióban átmeneti védelmet élvező személyek szükségleteit és az Ukrajnában maradt személyek helyzetét, a társadalmi kohézió fenntartása érdekében. Ezért minden ilyen programnak – az egyéni csomagok helyett – a visszailleszkedés támogatását kell előnyben részesítenie, amelyhez Ukrajnában uniós finanszírozás áll majd rendelkezésre. Az ilyen programokra való jogosultság feltételeit egyértelműen kell meghatározni, és elő kell írni, hogy az azokban részesülni kívánó személyeknek regisztrálniuk kell. A tagállamok mérlegelhetik, hogy az említett programok részeként segítséget nyújtanak a távozás megszervezéséhez, például Ukrajna ugyanazon területére. Az (EU) 2019/1896 európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹⁰ létrehozott Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex) – a megbízatásának korlátain belül – logisztikai támogatással segítheti a tagállamokat.

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1896 rendelete (2019. november 13.) az Európai Határ- és Partvédelemről, valamint az 1052/2013/EU és az (EU) 2016/1624 rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2019.11.14., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj>).

- (10) Bár az önkéntes visszatérési programoknak korlátozott és határozott időtartamúaknak kell lenniük, elegendő időt kell biztosítaniuk arra, hogy az ukrán hatóságokkal megfelelő koordinációt lehessen folytatni a hazatérők közösségeikbe való fokozatos és megfelelő beilleszkedésének megkönnyítése érdekében, többek között az alapvető szolgáltatásokhoz és infrastruktúrákhoz, mint például a szálláshoz, a lakhatáshoz vagy az orvosi ellátáshoz való hozzáférés területén. Ezért – többek között az önkéntes visszatérési programok kezdeti időtartamának az összes tagállammal és az ukrán hatóságokkal történő összehangolása érdekében – az önkéntes visszatérési programoknak az említett célok elérését lehetővé tevő távozási időszakot kell előírniuk, nevezetesen egy elvben egyéves időszakot. A tagállamok számára az (EU) 2021/1147 európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹¹ létrehozott Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap (MMIA) keretében támogatás áll rendelkezésre az Ukrajnából érkező, lakóhelyüket elhagyni kényszerült, átmeneti védelmet élvező személyekkel kapcsolatos pénzügyi szükségletek kezelésére, és a támogatás hozzájárulhat az önkéntes visszatérési programok finanszírozásához is. Az önkéntes visszatérési programok időtartama alatt az érintett személyek számára lehetővé kell tenni, hogy továbbra is jogszerűen tartózkodjanak azon tagállamban, amelyben átmeneti védelmet élveznek. Mivel a helyi viszonyok ezen ajánlás elfogadásának időpontja és az átmeneti védelem lejártá között még változhatnak, és előfordulhat, hogy az önkéntes visszatérési programokban eredetileg biztosított idő nem elegendő a fokozatos és fenntartható ukrainai visszailleszkedés biztosításához, a tagállamoknak egymás között és az ukrán hatóságokkal koordinációt kell folytatniuk az önkéntes visszatérési programjaik szerinti önkéntes távozásra vonatkozó, eltérő vagy meghosszabbított határidő meghatározásáról. Az önkéntes visszatérési programokra vonatkozó intézkedések nem érintik a 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet¹².

¹¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1147 rendelete (2021. július 7.) a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap létrehozásáról (HL L 251., 2021.7.15., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1147/oj>)

¹² Az Európai Parlament és a Tanács 2008/115/EK irányelve (2008. december 16.) a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról (HL L 348., 2008.12.24., 98. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/115/oj>).

- (11) A tagállamoknak – a tartózkodási engedélyeknek az önkéntes visszatérési programokba regisztrált személyek számára történő esetleges egyedi kiadásához kapcsolódó adminisztratív terhek csökkentése érdekében – élniük kell a 2001/55/EK irányelv 21. cikkének (3) bekezdésében biztosított lehetőséggel, hogy a 2001/55/EK irányelv III. fejezetében meghatározott, az átmeneti védelemhez kapcsolódó valamennyi alkalmazandó jogot – az (EU) 2022/382 végrehajtási határozat lejártának időpontján túl, a lakóhelyét elhagyni kényszerült személy Ukrajnába való visszatérésének időpontjáig vagy a releváns önkéntes visszatérési program szerinti önkéntes távozásra vonatkozó határidő lejártáig – kiterjesszék azon személyekre, akik az (EU) 2022/382 végrehajtási határozat alapján átmeneti védelmet élveztek, és valamely önkéntes visszatérési programban vesznek részt. Emellett a folytonosság biztosítása és az átmeneti védelem lejártát közvetlenül követő jogellenes tartózkodás elkerülése érdekében, a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy azon személyek, akik átmeneti védelmet élveztek, az (EU) 2022/382 végrehajtási határozat lejártá és az önkéntes visszatérési programba való regisztráció határidejének lejártá közötti időszakban jogszerűen tartózkodhassanak a területükön.

- (12) Lehetséges, hogy az (EU) 2022/382 végrehajtási határozat lejártának pontos időpontjában Ukrajna nem lesz abban a helyzetben, hogy az egészségi állapotukhoz kapcsolódó szükségletektől eltérő, speciális szükségletekkel rendelkező személyek igényeiről gondoskodjon. Az Ukrajnába történő, olyan fenntartható visszatérés biztosítása érdekében, amely figyelembe veszi Ukrajnának az ilyen személyek szükségleteinek kielégítésére vonatkozó kapacitását, a tagállamoknak a 2001/55/EK irányelv 23. cikkének (1) bekezdését átültető nemzeti jogi rendelkezéseket az egészségi állapotukhoz kapcsolódó szükségletektől eltérő, speciális szükségletekkel rendelkező személyekre is alkalmazniuk kell, és meg kell hozniuk a szükséges intézkedéseket az Unióban való jogszerű tartózkodásuk folytatását biztosító feltételekre vonatkozóan. A tagállamoknak adott esetben biztosítaniuk kell, hogy a tartózkodás feltételei figyelembe vegyék az érintett személyek speciális szükségleteit. Az ilyen tartózkodásnak véget kell érnie, amint Ukrajna képes biztosítani az érintett személyek speciális szükségleteit.
- (13) A tagállamoknak élniük kell a 2001/55/EK irányelv 23. cikkének (2) bekezdésében biztosított azon lehetőséggel, hogy – az (EU) 2022/382 végrehajtási határozat által biztosított átmeneti védelem időtartamán túl is – lehetővé tegyék a területükön való tartózkodást a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező azon személyek számára, akiknek gyermekei valamely tagállamban iskolába járó kiskorúak, annak lehetővé tétele érdekében, hogy az említett gyermekek befejezzék az említett végrehajtási határozat lejártakor folyamatban lévő iskolai időszakot, általában a tanévet.

- (14) A megfelelő tájékoztatás biztosítása és annak elősegítése érdekében, hogy az átmeneti védelmet élvező személyek a tények teljes ismeretében megalapozott döntéseket hozzanak, fontos maximálisan kihasználni a meglévő eszközöket és csatornákat, és elkerülni a párhuzamos erőfeszítéseket. E célból a tagállamok használhatnak lehetséges egységközpontokat, amelyeket a területükön hoztak vagy hoznak létre a külföldön élő ukránokkal való összeköttetés fenntartásának elősegítésére. Egységközpontokat kell alkalmazni az egyéb jogállásokra való áttérésre, a felderítő látogatásokra és az önkéntes visszatérési programokra vonatkozó tájékoztatás nyújtására, vagy annak megjelölésére, hogy hol kapható ilyen tájékoztatás. Az egységközpontok támogatása érdekében a tagállamok felhasználhatják a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap forrásait, ideértve az (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendeletben¹³ meghatározott 2021-2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret féléves felülvizsgálatából és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap keretében végrehajtott tagállami programok féléves felülvizsgálatából eredő, további allokációkat is. E célból nemzetközi szervezetektől és harmadik országoktól is kapható támogatás. Az erőfeszítések hatékonyabbá tétele érdekében a Tanács arra ösztönzi a tagállamokat, hogy integrálják a nemzetközi szervezetek által kínált tudást, kapacitásokat és hálózatokat az egységközpontok létrehozására irányuló egyéni terveikbe. Emellett kialakíthatók az uniós kommunikációhoz igazodó tájékoztatási kampányok is.

¹³ A Tanács (EU, Euratom) 2020/2093 rendelete (2020. december 17.) a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 433. I., 2020.12.22., 11. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>.)

- (15) Ezen ajánlás végrehajtása tekintetében a koordinált megközelítésnek a tagállamok körében és az ukrán hatóságokkal való biztosítása érdekében, a tagállamoknak – a különböző releváns fórumokon, többek között az (EU) 2022/382 végrehajtási határozatban említett szolidaritási platformon, amelyre – akár csak a releváns tanácsi előkészítő szervekbe, azok megbízatásának és felelősségi körének keretein belül – az ukrán hatóságok meghívást kaphatnak, továbbra is koordinálniuk kell, információt cserélniük, és nyomon követniük a helyi viszonyokat.
- (16) Mivel a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek számára biztosított átmeneti védelem megszüntetése jelentős változásokat fog eredményezni a jogállásukban, alapvető, hogy pontos kép álljon rendelkezésre a helyzet alakulásáról. Figyelembe véve, többek között, az Európai Unió Bíróságának a C-753/23. sz. ügyben hozott ítéletét¹⁴, és különösen annak 30. pontját, a tagállamoknak még több erőfeszítést kell tenniük, hogy rendszeresen és azonnal frissítsék az átmeneti védelemre, többek között az inaktív regisztrációkra vonatkozó adataikat az átmeneti védelemben részesülő személyek nyilvántartásba vételére szolgáló platformon, valamint a migrációs felkészültségi és válságkezelési hálózaton belül.
- (17) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 3. cikkével összhangban Írország 2025. július 22-én levélben bejelentette, hogy részt kíván venni ennek az ajánlásnak az elfogadásában és alkalmazásában.

¹⁴ Az Európai Unió Bíróságának 2025. február 27-i ítélete, *Krasiliva*, C-753/23. sz. ügy, ECLI:EU:C:2024:201.

- (18) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek az ajánlásnak az elfogadásában, és az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó,

ELFOGADTA EZT AZ AJÁNLÁST:

- A. Intézkedések az egyéb jogállásokra már az átmeneti védelem lejártá előtt való áttérés előmozdítására
1. A tagállamoknak elő kell mozdítaniuk és meg kell könnyíteniük az (EU) 2022/382 végrehajtási határozat alapján átmeneti védelmet élvező személyek nemzeti jogállásokhoz való hozzáférését. Az e célból kiállított tartózkodási engedélyek alapulhatnak például munkavállaláson, önfoglalkoztatáson, szakmai képzésen vagy oktatáson és kutatáson, családi vagy egyéb indokokon, vagy lehetnek speciális tartózkodási engedélyek, feltéve, hogy az említett személyek megfelelnek a nemzeti jogban meghatározott feltételeknek.
 2. A tagállamoknak – különösen, ha a nemzeti jogállásokhoz való hozzáférés nem lehetséges – lehetővé kell tenniük az (EU) 2022/382 végrehajtási határozat alapján átmeneti védelmet élvező olyan személyek számára, akik egyébként egy másik, az uniós jogban létrehozott jogállásra jogosultak, hogy az (EU) 2016/801, az (EU) 2021/1883 és az (EU) 2024/1233 irányelv szerinti engedélyeket kérelmezzenek, feltéve, hogy egyidejűleg nem rendelkeznének átmeneti védelmi jogállással valamely, az említett irányelvek alapján megadott engedéllyel. A tagállamoknak – a lehető leghamarabb, de legkésőbb az ilyen engedély iránti kérelem benyújtásakor – tájékoztatniuk kell az (EU) 2022/382 végrehajtási határozat alapján átmeneti védelmet élvező személyeket az átmeneti védelmi jogállás alapján biztosított jogok és az említett irányelvek alapján biztosított jogok közötti különbségről, valamint arról, hogy egyidejűleg nem részesülhetnek átmeneti védelemben és kaphatnak valamely, az említett irányelvek szerinti engedélyt.

- B. Intézkedések az Ukrajnában való zökkenőmentes és fenntartható visszailleszkedés előkészítésére
3. A tagállamoknak – a 2001/55/EK irányelv 21. cikkének (1) bekezdését kellően figyelembe véve – lehetővé kell tenniük az (EU) 2022/382 végrehajtási határozat alapján átmeneti védelmet élvező személyek számára, hogy saját finanszírozási alapon felderítő látogatásokat tegyenek Ukrajnába. Ezzel összefüggésben a tagállamoknak:
- a) meg kell határozniuk, és a többi tagállammal egyeztetniük kell a felderítő látogatásokra vonatkozó paramétereket, feltételeket és követelményeket; és
 - b) tájékoztatniuk kell az ilyen látogatást esetleg tenni kívánó személyeket az említett paraméterekről, feltételekről vagy követelményekről, továbbá e célból kapcsolattartó pontokat kell létrehozniuk.
4. Az Ukrajnába való visszatérések biztosítása érdekében a tagállamoknak – a 2001/55/EK irányelv 21. cikkének (1) bekezdésével összhangban – az (EU) 2022/382 végrehajtási határozat szerinti átmeneti védelem lejártát követően alkalmazandó speciális önkéntes visszatérési programokról kell rendelkezniük. Ezzel összefüggésben a tagállamoknak:
- a) biztosítaniuk kell a koordinációt az ukrán hatóságokkal az ukrajnai közösségekbe való visszailleszkedés megkönnyítése érdekében, így például olyan területeken, mint szállás vagy lakhatás beazonosítása, vagy az alapvető szolgáltatásokhoz és infrastruktúrákhoz való hozzáférés, ideértve az orvosi ellátást is;
 - b) biztosítaniuk kell, hogy az önkéntes visszatérési programok keretében nyújtott támogatás – egyéni csomagok helyett – az ukrajnai közösségekbe való visszailleszkedés támogatását részesítse előnyben;

- c) a többi tagállammal és a Bizottsággal egyeztetve, meg kell határozniuk az önkéntes visszatérési programban való részvételre vonatkozó jogosultsági feltételeket;
- d) elő kell írniuk valamely önkéntes visszatérési programban részt venni kívánó személyek számára, hogy regisztráljanak egy ilyen programba ahhoz, hogy abban részt vehessenek;
- e) meg kell határozniuk az önkéntes visszatérési programok szerinti önkéntes távozásokra vonatkozó konkrét – az átmeneti védelem lejártát követő elvben egyéves – időszakot; a tagállamoknak koordinálniuk kell egymással és az ukrán hatóságokkal ezen ajánlás 8. pontjának megfelelően, amennyiben – a helyi fejleményekre tekintettel – az önkéntes távozásra vonatkozóan eltérő vagy meghosszabbított időszakra volna szükség amiatt, hogy a biztosított idő nem tűnik elegendőnek a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek Ukrajnában való fokozatos és fenntartható visszailleszkedésének lehetővé tételéhez;
- f) élniük kell a 2001/55/EK irányelv 21. cikkének (3) bekezdésében biztosított azon lehetőséggel, hogy a 2001/55/EK irányelv III. fejezetében meghatározott, átmeneti védelemhez kapcsolódó valamennyi alkalmazandó jogot – az Ukrajnába való visszatérésük időpontjáig vagy az érintett önkéntes visszatérési program szerinti önkéntes távozásra vonatkozó határidő lejártáig – kiterjesszék azon személyekre, akik átmeneti védelmet élveztek, és önkéntes visszatérési programban vesznek részt; a tagállamoknak biztosítaniuk kell a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek számára a jogszerű tartózkodás folytatását az (EU) 2022/382 végrehajtási határozat lejártának időpontja és azon időszak lejártá között, amely alatt az ilyen személyek regisztrálhatnak az említett programba;

g) fontolóra kell venniük a távozások megszervezéséhez való segítségnyújtást, különösen Ukrajna ugyanazon területére; a Frontex a megbízatása keretében logisztikai támogatással segítheti a tagállamokat.

5. Az emberi méltóság kellő tiszteletben tartása mellett a tagállamoknak meg kell hozniuk a szükséges intézkedéseket az egyéb jogállásokhoz való hozzáférés követelményeinek meg nem felelő azon személyek tartózkodási feltételeire vonatkozóan, akiknek a 2001/55/EK irányelv 23. cikkének (1) bekezdésében foglaltaktól eltérő, olyan speciális szükségleteik vannak, amelyekről Ukrajna az (EU) 2022/382 végrehajtási határozat szerinti átmeneti védelem lejártakor nem tud gondoskodni. A tagállamoknak adott esetben biztosítaniuk kell, hogy a tartózkodás feltételei figyelembe vegyék az ilyen személyek speciális szükségleteit. Az ilyen tartózkodásnak véget kell érnie, amint Ukrajna képes biztosítani az érintett személy speciális szükségleteit.
6. A 2001/55/EK irányelv 23. cikkének (2) bekezdésével összhangban a tagállamoknak lehetővé kell tenniük azon személyek számára, akiknek gyermekei valamely tagállamban iskolába járó kiskorúak, hogy – az (EU) 2022/382 végrehajtási határozat alapján biztosított átmeneti védelem időtartamán túl is – a területükön tartózkodjanak annak lehetővé tétele érdekében, hogy az említett gyermekek befejezzék az említett végrehajtási határozat lejártakor folyamatban lévő iskolai időszakot. Az említett intézkedések alkalmazásában a folyamatban lévő iskolai időszak általában a tanév lesz.

- C. Intézkedések a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tájékoztatásának biztosítására
7. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az (EU) 2022/382 végrehajtási határozat alapján átmeneti védelmet élvező személyeket megfelelően tájékoztassák az egyéb jogállásokra való áttérés elérhető lehetőségeiről, többek között az említett jogállásokra való áttéréssel kapcsolatos előnyökről és jogokról, valamint az ukrainai helyzetről, a felderítő látogatásokra vonatkozó követelményekről és a hazatéréshez az Unióban és Ukrajnában – különösen az önkéntes visszatérési programok kapcsán – rendelkezésre álló támogatásról. E tekintetben a tagállamoknak:
- a) gyors nemzeti kommunikációs rendszereket és eljárásokat, így például kapcsolattartó pontokat vagy az uniós kommunikációhoz igazodó tájékoztató kampányt kell létrehozniuk;
 - b) azon tagállamok esetében, amelyek területükön az ukrán hatóságokkal együttműködésben egységközpontot kívánnak létrehozni, az említett egységközpontot kell igénybe venniük arra, hogy megadják a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek számára a releváns tájékoztatást; a Tanács arra ösztönzi a tagállamokat, hogy integrálják a nemzetközi szervezetek által kínált tudást, kapacitásokat és hálózatokat az egységközpontok létrehozására irányuló nemzeti tervbe;
 - c) fontolóra kell venniük a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap programjának felhasználását az egységközpontok támogatására, beleértve a releváns többéves pénzügyi keret féléves felülvizsgálatából és a nemzeti programok féléves felülvizsgálatából eredő további allokációkat is.

- D. Intézkedések a tagállamok közötti és az ukrán hatóságokkal való koordináció, nyomon követés és információcsere biztosítására
8. A tagállamoknak – nevezetesen a szolidaritási platform keretében és a releváns tanácsi előkészítő szervekben, azok megbízatásának és felelősségi körének keretein belül – továbbra is koordinálniuk kell és információt cserélniük a releváns fejleményekről, valamint ezen ajánlás végrehajtásáról. A Bizottság e célból kapcsolatokat tart fenn a tagállamokkal és az ukrán hatóságokkal, többek között technikai szinten, a szolidaritási platform keretében, amelyre az ukrán hatóságok meghívást kaphatnak, és politikai szinten, az EU-ban tartózkodó ukránokkal foglalkozó különmegbízotton keresztül.

9. A tagállamoknak fokozniuk kell arra irányuló erőfeszítéseiket, hogy nyomon kövessék a fejleményeket, valamint rendszeresen és azonnal frissítsék a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek jogállására vonatkozó releváns információkat a releváns adatbázisokban, többek között az átmeneti védelemben részesülő személyeket nyilvántartó platformon, különösen a tagállam területén átmeneti védelemben vagy a nemzeti jog szerinti megfelelő védelemben részesülő személyek számára, az egyéb jogállásokra áttért és átmeneti védelemben vagy a nemzeti jog szerinti megfelelő védelemben már nem részesülő személyek számára, valamint azon személyek számára vonatkozóan, akiknek a nyilvántartásba vétele inaktív. Ezenfelül a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy – a migrációs felkészültségi és válságkezelési mechanizmus keretében (Blueprint Network) – kellő időben hiánytalan és pontos adatokat osszanak meg egymással az átmeneti védelemben részesülőkre vonatkozó, valamennyi releváns szempontból.

Kelt ..., ...

*a Tanács részéről
az elnök*